

WELSTANDS- EN MONUMENTENCOMMISSIE GEMEENTE DORDRECHT

Secretariaat:
Stadsontwikkeling – Vakteam Stedenbouw
Postbus 8
3300 AA DORDRECHT
Bezoekadres Spuiboulevard 300
E-mail: secretariaatWMC@dordrecht.nl

VERSLAG WELSTANDS- EN MONUMENTENCOMMISSIE 17 OKTOBER 2022

Aanvang: 13.15 – 18.30 u.
Locatie: Stadskantoor, vergaderkamer 1
Aanwezig: Mevr. E. Marcusse (voorzitter), dhr. J. Nauta, dhr. S. van der Spuij,
mevr. I. de Visser, dhr. P. Verstraten, dhr. D. Smit (secretaris)

1. Louisa's Weelde Wilgenwende kavel 48

Omschrijving: nieuwbouw woning
Architect: Bureau AAP, dhr. Aling
Voorwaarde Wabo vergunning, 1^e behandeling (eerder beoordeeld als Wabo aanvraag en als vooroverleg)

Gebiedstype: Ontwikkelgebieden
Welstandsniveau: Ontwikkeling
Beeldkwaliteitplan Louisa's Weelde Dordrecht Welstand

Dhr. Aling (architect) heeft de vergadering bijgewoond en toont de bemonstering van het kleur- en materiaalgebruik (steen, hout, kleur felsbaan). De kozijnen worden antracietgrijs. Het stucwerk aan de binnenkant van het dakvlak krijgt ook een grijze kleur. Het eerder voorgestelde zink is aluminium geworden.

Advies commissie

De commissie heeft op 22 mei 2022 positief geadviseerd met als voorwaarden dat:

- de pv panelen iets lager op het dakvlak worden gesitueerd. Deze zijn nu tegen de nok aan gepositioneerd en dit is, ook vanwege het detail dat zodoende ontstaat, niet aan te bevelen.
- de bemonstering van het materiaal- en kleurgebruik nog ter beoordeling wordt voorgelegd (hout, zink, steen, lamellen, kleur boeiboord aangeven)

De getoonde bemonstering van het materiaal- en kleurgebruik is akkoord. De commissie vraagt hierbij aandacht voor het bepalen van de kleur van de voeg. Hiermee is aan de gestelde voorwaarde ten aanzien van het ter beoordeling voorleggen van de bemonstering voldaan. Stukken waaruit blijkt dat de pv panelen iets lager op het dakvlak worden gesitueerd, ziet de commissie nog graag tegemoet.

Positief (voldaan aan voorwaarde m.b.t. bemonstering)

2. Louisa's Weelde Wilgenwende kavel 50

Omschrijving: nieuwbouw woning

Architect: Bureau AAP, dhr. Aling

Voorwaarde Wabo vergunning, 1^e behandeling (eerder beoordeeld als Wabo aanvraag en als vooroverleg)

Gebiedstype: Ontwikkelgebieden

Welstandsniveau: Ontwikkeling

Beeldkwaliteitplan Louisa's Weelde Dordrecht Welstand

Dhr. Aling (architect) heeft de vergadering bijgewoond en toont de bemonstering van het kleur- en materiaalgebruik. Op de bergzolder hoeft geen gevelopening te worden gerealiseerd, omdat daglichttoetreding hier niet noodzakelijk of wenselijk is. Het eerder voorgestelde zink is aluminium geworden.

Advies commissie

De commissie heeft op 22 mei 2022 positief geadviseerd met als voorwaarde dat de bemonstering van het materiaal- en kleurgebruik nog ter beoordeling wordt voorgelegd.

De getoonde bemonstering van het materiaal- en kleurgebruik is akkoord. Hiermee is aan de gestelde voorwaarde voldaan.

Positief (voldaan aan voorwaarde)

3. Werf van Schouten 102

Omschrijving: het plaatsen van een dakopbouw

Architect: dhr. Markusse

Wabo aanvraag, 1e behandeling

Gebiedstype: Ontwikkelgebieden

Welstandsniveau: Ontwikkeling

Dhr. Markusse licht het plan toe en geeft aan het plan te hebben afgestemd met de oorspronkelijke architect van deze woning. In het architectonische ontwerp wordt al een beëindiging gemaakt aan de bovenzijde, waardoor het in hetzelfde vlak doorzetten van het beeld, in architectonisch opzicht niet goed mogelijk is. De dakopbouw ligt daarom terug ten opzichte van de voorgevel.

De bestaande architectuur wordt gekenmerkt door het reliëf van het metselwerk. In de dakopbouw zal dat op een andere manier terug komen: de gevel zal worden voorzien van strekmetaal in een rode kleur die is afgestemd op de kleur van het metselwerk. De achterzijde van de dakopbouw wordt uitgevoerd in metselwerk.

Advies commissie

De commissie adviseert positief op het plan, met als voorwaarde dat de kleurstelling van de dakopbouw, in relatie tot bestaande kleurstelling van het kleur- en materiaalgebruik, nog vooraf ter beoordeling wordt voorgelegd (voorwaarde). Dit kan in de kleine commissie worden beoordeeld. Als aandachtspunt geeft de commissie mee zorgvuldig bepalen van een goed kleur voeg (achtergevel), in relatie tot de kleur van het bestaande voegwerk.

Positief met voorwaarde en aandachtspunt

4. Werf van Schouten 100

Omschrijving: plaatsen van een dakopbouw op het platte dak van een woning

Architect: dhr. Markusse

Wabo aanvraag, 1e behandeling

Gebiedstype: Ontwikkelgebieden
Welstandsniveau: Ontwikkeling

Dhr. Markusse licht het plan toe en geeft aan de woning destijds te hebben ontworpen. oorspronkelijke architect van deze woning. De bestaande architectuur (grachtenpand typologie, met een per verdieping wisselende positie van gevelopeningen van verschillende grootte), kan worden doorgezet ter plaatse van de dakopbouw. De bestaande dakrand zal worden hergebruikt.

Advies commissie

De commissie adviseert positief op het plan. Het voortzetten van de bestaande architectuur (metselwerk, houten kozijnen) is goed voorstelbaar. Als aandachtspunt geeft de commissie mee het zorgvuldig laten aansluiten van de uitbreiding op de bestaande woning, zoals wat betreft het voegwerk.

De commissie merkt op dat het oorspronkelijke kleurenschema verloren lijkt te zijn gegaan. Het zou mooi zijn wanneer dit zou kunnen worden hersteld.

Tenslotte complimenteert de commissie de architect voor het destijds laten aanbrengen van een voorziening in de dakconstructie, zodat de dakopbouw nu relatief eenvoudig kan worden gerealiseerd.

Positief met aandachtspunt

5. Voorstraat 23 GM (SH)

Omschrijving: Realisatie dakopbouw en twee dakterrassen

Architect: Stijl architectuur, dhr. Markusse

Vooroverleg, 2e behandeling

Gebiedstype: Historische binnenstad

Welstandsniveau: Intensief

Dhr. Huizinga (vakteam Erfgoed) licht toe dat, naar aanleiding van de opmerkingen van de commissie, door de architect een en ander nader is onderzocht. De uitkomst hiervan is een asymmetrisch zadeldak. Als materiaal wordt gepatineerd titaanzink voorgesteld. Een volledig asymmetrisch beeld was wellicht ook denkbaar geweest, maar het vakteam Erfgoed kan zich er wel iets bij voorstellen dat dit een goede middenweg is. Het voorgestelde materiaal is passend.

De aanvrager heeft de vergadering bijgewoond. Dhr. Markusse (architect) licht toe dat een aantal varianten zijn onderzocht. Een lastig punt blijft wanneer er uiteindelijk niet twee, maar één dakopbouw wordt gerealiseerd. Het type en de kleur van het voorgestelde materiaal voor zowel de gevel als het dak is hier goed passend. De spanten van de dakopbouw komen op de bouwmuren. Een en ander zal bij de bouwaanvraag nader moeten worden uitgezocht, maar het hier maken van een dakopbouw zal in ieder geval geen gevolgen hebben voor de onderliggende plafonds.

Advies commissie

Op hoofdlijnen is het nu voorgelegde ontwerp denkbaar, zowel wat betreft het volume en de asymmetrische opzet daarvan, als het voorgestelde materiaal voor zowel de gevel als het dakvlak. De abstracte vorm en uitwerking is complementair aan het dakenlandschap. Sterk aan het voorstel is dat gevel en dak in hetzelfde materiaal worden uitgevoerd.

Het beeld van twee dakopbouwen is overtuigend en is goed inzichtelijk gemaakt, het realiseren van 1 dakopbouw nog niet. De commissie vraagt om dit bij de nadere uitwerking alsnog te doen, mede gelet op de toekomstbestendigheid (het zo eenvoudig mogelijk maken van een twee dakopbouw, en zoals het mogelijk hierbij kunnen hergebruiken van de wachtgevel)

Het aan de voorzijde maken van een dakterras is op grond van de hier geldende criteria vermoedelijk niet mogelijk. Een dakterras moet op meer dan 2 meter afstand van de voorgevel zijn gesitueerd, en hier is de dakopbouw al gepositioneerd. Het hier maken van een schuifpui is derhalve niet noodzakelijk, waardoor het gevelontwerp hier sprekender kan worden gemaakt. Denkbaar is, naast een meer abstracte gevelinvulling, om in het gevelontwerp meer toenadering tot de gevelindeling van de bestaande architectuur te zoeken die onder meer wordt gekenmerkt door twee vensterassen. Het

daadwerkelijk bereiken van het hier nagestreefde abstracte beeld stelt ook eisen aan de detaillering, zoals ten aanzien van het in het ontwerp integreren van dakdoorvoeren. De commissie vraagt aandacht voor het in het ontwerp meenemen van de buitenruimte aan de achterzijde. Goed voorstelbaar is dat wenselijk is hier zonwering / een pergola te maken.

Conclusie: de commissie adviseert op hoofdlijnen positief en ziet het plan graag als Wabo aanvraag terug, met inachtneming van de gemaakte opmerkingen

Positief, met opmerkingen

6. Lange Breesstraat 12 (8-22) RM (SH)

Omschrijving: Restaureren, renoveren en splitsen individuele woonhuizen

Architect: Tim Versteegh Architect, dhr. Versteegh

Wabo aanvraag, 1e behandeling

Gebiedstype: Historische binnenstad

Welstandsniveau: Intensief

Dhr. Huizinga (vakteam Erfgoed) licht het plan toe. Het betreft een plan voor een serie historische panden, die in het verleden zijn samengevoegd ten behoeve van het Linderhuis en de bank. De interne structuur is daardoor verloren gegaan, evenals de achtergevels. Het voorstel betreft het restaureren / renoveren van de panden naar individuele panden.

Het vakteam Erfgoed complimenteert de aanvrager en architect met het getoonde ambitieniveau. Het plan zal een grote impuls zijn voor de straat en voor het woonmilieu op deze plek in het centrum.

Het vakteam heeft nog wel een aantal opmerkingen, bijvoorbeeld ten aanzien van de voorgestelde kleurstelling. Ook lijkt er maar beperkt aandacht te zijn geweest voor het energetisch verbeteren van de panden. Uitgangspunt zou moeten zijn dat de detaillering een eventueel later uit te voeren verduurzaming van de panden niet in de weg zou moeten zitten c.q. voor problemen zou moeten zorgen. Een kwalitatief plan voor het achtergebied is niet toegevoegd.

De aanvrager heeft de vergadering bijgewoond en licht toe dat het plan voor het binnenterrein deel uitmaakte van het aangrenzende plan voor het Lindershuis.

Advies commissie

De commissie heeft waardering voor het plan en is heel blij met deze ontwikkeling. De commissie is op hoofdlijnen positief over het plan, maar de commissie houdt het plan evenwel nog aan. Dit omdat het plan, een Wabo aanvraag, op een aantal punten nog verduidelijkt moet worden. Dit betreft een aantal hoofdzaken, en (per pand aangeduide) detailopmerkingen. De commissie onderschrijft op hoofdlijnen het advies van het vakteam Erfgoed, en verwijst volledigheidshalve naar dit advies. Gelet op een efficiënte beoordeling is het wenselijk om de ingrepen pandsgewijs inzichtelijk te maken / te presenteren.

Een van de hoofdzaken betreft het ontbreken van een ontwerpvisie (een heldere, overkoepelende strategie) van de architect op deze opgave. Een dergelijke visie kan de gemaakte ontwerpkeuzes begrijpelijk / navolgbaar maken voor de commissie. Is een restauratieve aanpak beoogd? Is het plan gericht op reconstructie? Of is een meer eigentijdse invulling beoogd? De beoordeling van de mate van verfijning van de detaillering (veel kozijnen hebben een nieuwbouwprofilering) hangt hier bijvoorbeeld mee samen.

Een ander aandachtspunt is de kleurstelling. De commissie vraagt om de relatie tussen het uitgevoerde kleuronderzoek en het ontwerp te verduidelijken. Goed voorstelbaar is om het klerenonderzoek als uitgangspunt / inspiratie voor het kleurvoorstel te gebruiken. De Dordtse kleurenwaaier is met name goed bruikbaar wanneer er geen kleuronderzoek heeft plaatsgevonden c.q. wanneer dit geen aanknopingspunten voor een kleurvoorstel biedt. Opgemerkt wordt dat de Dordtse kleurenwaaier op de achterzijde aangeeft wat een passende toepassing is van de kleuren.

De commissie vraagt aandacht voor het nu of op termijn energetisch verbeteren van de panden. Verduurzaming nu of op termijn is een kans die kan worden benut en zou niet door de nu voorgestelde detaillering onmogelijk moeten worden gemaakt. Voor zover zichtbaar in het plan, roept de toegepaste isolatiewaarde vragen op wat betreft de toekomstgerichtheid daarvan.

De commissie vraagt de secretaris om na te gaan wat er exact vergund is ter plaatse van het achterterrein (tuinmuur, inrichting terrein, etc.).

(Detail)opmerkingen per pand:

Nummer 8

Gevel uit 1907 met spekbanden met een heldere gele kleur. De voorgestelde kleurstelling voorgevel is niet akkoord. Kozijnen in pakhuisgroen is niet passend. Het toepassen van gesloten deur is eveneens niet passend.

Voor zover beoordeelbaar, zitten er bij het onderzoek op de kozijnen in de eerste paar kleurlagen wel een passende kleur, die goed aansluiten bij de frisse gele spekbanden.

Nummer 10

Wat gebeurt er met het Jugendstil stucplafond (Bouwhistorische Verkenning pagina 86)

De voordeur met een drieruitsverdeling heeft minder fraaie verhoudingen. In het kleuronderzoek kon niet een kleur worden teruggevonden waarop de Paarse Dodekop is gebaseerd. Vensters achtergevel verdieping. De voorgestelde indeling oogt wat ongebruikelijk en minder geslaagd. De kleurstelling van de achtergevel: Voor de kozijnen i.p.v. Amica, liever een oker of een Bentheimer.

Nummer 12 (BBP)

Complimenten voor de nieuwe winkelpui. Maar bij een Art-Deco pui past een wat frissere kleurstelling. Om een historisch anachronisme te voorkomen is het beter om als inspiratie de laatste of een na laatste olie verflaag als uitgangspunt te nemen. Dat is een kleur die uit ongeveer dezelfde tijd dateert als de te reconstrueren pui.

Achtergevel. Wanneer de ramen op de tweede verdieping vervangen / aangepast moeten worden, dan graag de oorspronkelijke roedeverdeling terugbrengen. Het raam op de derde verdieping: oorspronkelijk was dit een venster met een middenstijl en luiken. Zie pagina 96-97 Bouwhistorische verkenning. Hier sobere draairamen zonder roeden toepassen is passender.

Nummer 14

Wat gebeurt er met de reclameschildering op de voorgevel? Kleurvoorstel meer aansluiten op het kleuronderzoek.

Nummer 16 RM

Er zitten nog oude balken in de verdiepingsbalklaag, hoe verhouden die zich tot de nieuwe trap sparingen? Wanneer de gevel gereinigd is, bezien of de voorgestelde kleurstelling ook goed bij het gereinigde metselwerk past.

Het is een prachtige Dordtse gevel, die moet dus ook de meeste aandacht krijgen. Het ornament in kalkwit schilderen laat deze er te zeer uitspringen. Neem daarom ook de eerste verflaag als inspiratie voor de kleurtelling. De achtergevel heeft op zolder een historisch bolkozijn, deze graag behouden (p 129 BHV). De commissie kan zich vinden in de opmerkingen van het vakteam Erfgoed ten aanzien van het kleurvoorstel voor nummer 16. Inspiratie voor een kleurvoorstel kan mogelijk worden gehaald uit de eerste olie laag.

Nummer 18 RM

Graag aandacht voor de originele verdiepingsbalklaag. Blijft de opgeklampte deur op zolder bewaard? Past Beverenburg DW 06 niet beter bij de gevonden kleuren van de voorgevel? Op de verdieping staat in het bouwhistorisch onderzoek een hooggewaardeerde dwarsmuur. Deze staat niet op de bestaande toestand. Wat is hiermee gebeurd?

Nummer 20

De kozijnen van de voorgevel zouden wat okerachtig mogen op basis van het kleuronderzoek.

Aanhouden

7. Noordendijk 275-315

Omschrijving: renovatie en toevoeging woningen

Architect: Laurens Boodt architect, dhr. Boodt

Wijz. Wabo vergunning, 2e behandeling en bemonstering (eerder beoordeeld als Wabo aanvraag en als vooroverleg)

Gebiedstype: Wederopbouw – stempelwijken

Welstandsniveau: regulier

Dhr. Boodt (architect) licht toe dat, naar aanleiding van het eerdere advies van de commissie, er is gekeken naar de profielmaten van het outrigger systeem en dat hier aanpassingen zijn gedaan. De architect toont het toe te passen kozijn, en licht de aangepaste detaillering toe. De waterslagen de muurafdekkers zullen worden uitgevoerd in zink, de kozijnen in kunststof.

Advies commissie

De commissie is blij dat er door de architect nog een bepaalde verfijning is aangebracht in de zichtbare constructie van het outrigger systeem. De overige voorgestelde wijzigingen en de toe te passen kleuren en (gevel)materialen zijn akkoord.

Beoordeeld is of de wisseling van het materiaal van de kozijnen van aluminium naar kunststof welstandshalve acceptabel is. Op zichzelf beschouwd is deze wijziging jammer, gelet op bijvoorbeeld de esthetische duurzaamheid. Positief is evenwel dat het voorgelegde kozijn een haakse verbinding kent (hoek niet in verstek). Een lage glansgraad is eveneens van belang.

De wijziging is denkbaar mits (voorwaarde) er nog een nadere specificatie wordt aangeleverd die ingaat op zaken als circulariteit, terugname garantie, e.d. Deze nadere specificatie kan ambtelijk worden beoordeeld.

Positief met voorwaarde

8. Laan van Kopenhagen 100

Omschrijving: wijziging gevels en reclame

Wabo aanvraag, 4e behandeling

Gebiedstype: Ontwikkelgebieden

Welstandsniveau: Ontwikkeling

Advies commissie

Het nu voorgelegde plan betreft een uitwerking van één van de eerder voorgelegde ontwerpstudies. De belangrijkste kwaliteiten van het huidige gevelontwerp zijn de ronding en de horizontaliteit. Het plan is akkoord, mits de gevel niet gefacetteerd wordt uitgevoerd (voorwaarde). Het rondwalsen van de voorgestelde gevelbeplating heeft de voorkeur van de commissie. Wanneer dit niet mogelijk is, is een verticale toepassing van de gevelbeplating denkbaar.

Positief met voorwaarde.

9. Lange Geldersekaade 1-5 GM (WM)

Omschrijving: diverse aanpassingen

Architect: dhr. Visser (Stijl architectuur)

Vooroverleg, 1e behandeling (eerder behandeld als vooroverleg in 2020)

Gebiedstype: Historische binnenstad

Welstandsniveau: Intensief

Mevr. Meulenkamp (vakteam Erfgoed) licht toe dat het plan een lange geschiedenis kent, en licht deze toe. Belangrijk is om naar het geheel te kijken (zoals gevelwijzigingen, balkons, dakopbouw), en niet

slechts één onderdeel daarvan, en hoe het geheel past op deze locatie in beschermd stadsgezicht en bij dit gemeentelijke monument. Het maken van een opgang of een bescheiden dakopbouw (binnen het volume van het bestaande pand) is op zichzelf beschouwd niet ondenkbaar.

Eén van de eerder voorgelegde varianten is nu, op eigen initiatief, verder uitgewerkt. De dakopbouw is erg aanwezig in het (stads)beeld. Ook moet worden nagedacht over het nachtbeeld. Belangrijk is om een bepaald evenwicht in het beeld te bereiken.

Het toepassen van een glazen balustrade is niet akkoord. Balkons zijn niet ondenkbaar. De ingreep bij het bovenste raam kan mogelijk ook in de detaillering worden uitgedrukt. Het is goed dat de airco wordt weggehaald. De onderste pui is groter dan de andere ramen. Het aanpassen van de kozijnen is een verbetering, want dit is passender omdat de kozijnen om de hoek hiervoor als basis zijn genomen. Het vakteam Erfgoed is blij met de voorlegde verbeteringen van het plan, maar de opbouw is vanuit erfgoed gezien te groot.

Dhr. Visser (architect) licht toe dat het van belang is om hier een statement te maken in de vorm van een opbouw. De gevel aan deze zijde van het pand leent zich hiervoor; de voorzijde van het pand is hoogwaardiger vormgegeven dan deze gevel. In het pand zelf zullen ramen conform de begane grond worden teruggebracht. Het onderste balkon houdt de bestaande gevelopening aan, alleen gaat het middenpenant weg.

Dhr. Madrazo (architect opbouw) licht het ontwerp van de opbouw toe. In overleg met de constructeur zijn de vorm en de constructie van de nu voorgelegde opbouw bepaald. Er is sprake van een dialoog met het bestaande gebouw.

Advies commissie

De ter plaatse van deze locatie in beschermd stadsgezicht geldende welstandscriteria (het toetsingskader) zijn de criteria van het gebiedstype Historische binnenstad (intensief welstandsniveau), het beeldkwaliteitplan Binnenstad en de daarin opgenomen basiscriteria voor de binnenstad. De commissie onderschrijft het advies van het vakteam Erfgoed, en verwijst volledigheidshalve naar dit advies.

Naarmate de openbare betekenis van het bouwwerk of de stedelijke ruimte groter is, worden hogere eisen gesteld aan de gebouwen en openbare ruimte. Dit betekent voor de beeldkwaliteit een hoog niveau op het spanningsveld tussen de eigen identiteit en de samenhang met de omgeving. Een gebouw is een geheel met een eigen identiteit en tegelijkertijd deel van een groter geheel. Er dient altijd evenwicht te zijn tussen de identiteit op de schaal van het gebouw zelf (eigenheid) en die van de omgeving (samenhang).

Bij nieuwbouw in historische context en wijzigingen in en om panden met cultuurhistorische waarde dient een hoog kwaliteitsniveau te worden behaald. Behalve behoud en conservering van cultureel erfgoed moet er ook plaats zijn voor eigentijdse ontwikkelingen. Dit betekent het zoeken naar een evenwicht tussen enerzijds eigentijdse architectuur en identiteit en anderzijds samenhang met de historische context.

In het eerdere advies is het belang van de beoordeling van de dakopbouw in relatie tot het geheel benadrukt, en is aangegeven dat dit zowel het (aangepaste) ontwerp van het monument betreft, als de historische omgeving (een prominent zichtbare locatie binnen beschermd stadsgezicht en het dakenlandschap). Ook is aangegeven dat, alhoewel alle plannen een bepaalde mate van voorstelbaarheid hadden, er bij geen van de voorstellen sprake was van een zodanig hoge / hoogwaardige architectonisch vormgeving, dat afwijken van de ter plaatse geldende welstandscriteria te rechtvaardigen zou zijn.

Vorgelegd wordt een uitwerking van één van de eerder aan de commissie voorgelegde ontwerpen. Het destijds voorgelegde beeld van een 'blad' en een 'druppel' kan worden omschreven als een rank, folly-achtig kunstwerk.

De nu getoonde uitwerking is grover en zwaarder uitgevoerd dan het destijds voorgelegde beeld, en mist de kwaliteit die het voorstel in die fase had. De commissie stelt vast dat de belofte van het beeld van het destijds voorgelegde ontwerp verloren is gegaan in de nu voorgelegde vertaling daarvan.

De bezwaren van de commissie betreffen de relatie van de (vorm van de) opbouw met de omgeving, de schaal van de opbouw, de relatie van de opbouw met de bestaande architectuur c.q. de mate van autonomie ten opzichte daarvan, en de grofheid van de uitwerking (daklijn, constructie) van de opbouw. Bestaand en nieuw versterken elkaar niet, en smelten niet samen tot een complementair nieuw geheel. Het hanteren van de vijfhoekige grondvorm van het bestaande gebouw als grondvorm van de opbouw tast de autonomie ervan aan. Het hekwerk vormt geen fraaie gevelbeëindiging.

De commissie heeft daarnaast moeite met de voorgestelde ingrepen in het bestaande gebouw. Deze zijn niet akkoord. Het grote raam (verwijderen van het penant) en het maken van een tweede balkon (balkon onder een balkon) is niet akkoord, mede omdat hier precedentwerking van uit gaat. Ook het maken van een strook glas aan weerszijden van een historisch venster wordt door de commissie niet begrepen.

Concluderend: de commissie kan zich helaas niet vinden in de nu voorgelegde vertaling van de eerder voorgelegde 'folly'. De nu voorgelegde vertaling van deze 'folly' gaat niet goed samen met het pand, dit mede gelet op de bijzondere positie van het pand in beschermd stadsgezicht. De schaal van de opbouw, en de wijze waarop de dakopbouw zich daartoe verhoudt, is niet passend.

Op grond van de hier geldende welstandscriteria kan de commissie niet positief adviseren op het voorstel. Het voorstel getuigt van onvoldoende kwaliteit om een positieve beoordeling op basis van de basiscriteria te rechtvaardigen. Dan moet het gaan om een in alle opzichten excellente en overtuigende toevoeging, zoals ook bij eerdere behandelingen door de commissie is aangegeven. Het huidige voorstel biedt geen perspectief op een positief welstandsadvies. De commissie adviseert negatief op het huidige voorstel.

Negatief

10. Spuiboulevard Huis van Stad en Regio

Omschrijving: Huis van Stad en Regio

Architect: schmidt hammer lassen architects, dhr. IJzendoorn, dhr. Rovers, dhr. Simonis

Wabo aanvraag, 2^e behandeling (eerder behandeld als vooroverleg)

Gebiedstype: Randen van de 19e-eeuwse schil - west

Welstandsniveau: Regulier

Dhr. Simonis (architect) licht de aan de aanvraag toegevoegde stukken ten aanzien van het plateau/de daktuin toe. Er komen drie bodemprincipes voor, en er worden verschillende zones gemaakt. In de doorsnede wordt schematisch weergegeven hoe hier, op basis van deze bodemprincipes, een glooiend landschap zou kunnen worden gemaakt. Bureau Okra heeft een eerste opzet gemaakt voor de inrichting. Het ontwerp van het plateau zal in een later stadium verder worden uitgewerkt.

Advies commissie

Het plateau maakt onderdeel uit van het architectonische ontwerp van het gebouw. Het is een belangrijk aspect van het gebouwontwerp en van deze aanvraag. De (hoofd)principes hiervan maken nu deel uit van de aanvraag. Hiermee is voldoende aannemelijk gemaakt dat het goed mogelijk is om hier een goede / kwalitatieve binnentuin te maken. De commissie is blij om te zien dat er extra groen (toename percentage groen op het plateau) wordt aangegeven op de stukken.

De commissie vraagt aandacht voor het bij de aanplant investeren in groen van een voldoende grootte (voldoende aanvangshoogte). De praktijk leert dat in een dergelijke situatie aangebrachte bomen niet echt in hoogte zullen toenemen. Bomen van 4 a 5 meter zijn hier wel minimaal benodigd om het beoogde beeld daadwerkelijk te realiseren.

De commissie adviseert positief, met als voorwaarden:

- het ter beoordeling voorleggen van het definitief ontwerp van het plateau
- het ter beoordeling voorleggen van de bemonstering van het kleur- en materiaalgebruik

Positief met voorwaarden

11. Louisa's Weelde Wilgenwende kavel 46 (Piramide 6)

Omschrijving: nieuwbouw woning

Architect: Ziggurat, dhr. Ariens, dhr. Poldervaart

Wabo aanvraag, 2^e behandeling (eerder behandeld als vooroverleg)

Gebiedstype: Ontwikkelgebieden

Welstandsniveau: Ontwikkeling

Beeldkwaliteitplan Louisa's Weelde Dordrecht Welstand

Dhr. Ariens licht het plan toe en toont de bemonstering (paneel met de gemetselde plint en gekeimd metselwerk, dakpan). De pv panelen zijn op basis van een legplan op de kap van het hoofdvolume gesitueerd, mede gelet op de opbrengsten ten opzichte van situering van de panelen op het platte dak van de aanbouw. Het ontwerp van de achtergevel is nog eens gezien in relatie tot de voorgevel, onder andere wat betreft de gevelgeleding. Gezien het gevelritme en de kleur is de voordeur voldoende herkenbaar.

Advies commissie

De door de commissie gemaakte opmerkingen zijn op een goede manier in het plan verwerkt. Het plan is er beter door geworden. De commissie adviseert positief.

De getoonde bemonstering is akkoord, mits er wat betreft de steen en het witte keimwerk sprake zal zijn van een minder groot contrast. Voorstelbaar is het toepassen van een minder donkere steen en een wat minder witte kleur voor het keimwerk. Ter plaatse van het witte keimwerk vraagt de commissie aandacht voor het verminderen van de zichtbaarheid van open stootvoegen, bijvoorbeeld door het toepassen van roostertjes. Als aandachtspunt geeft de commissie mee om dakdoorvoeren etc. zorgvuldig te bepalen, gelet op het belang van het dakvlak in het ontwerp.

Positief

Rondvraag